מו.

ל) ירושלי פאה פ״ח הל״ח. ב) ויק"ר פי לד, ג) עי כתובו׳ כו ב, ד) תעני׳ כא א, ם) יהבוו. ו) נראה דחסר כאו יא ישכון, זי משיר מסו כמן ול"ל ומשני כיני מחניחין לאורך בדק הביח כלומר בשעה שהקדשו וכו׳ כנ״ל קדושתן היה לבה"ב,

עין משפט נר מצוה

יה א מיי' פרק ב מערכין הלי"ב ופ"י ממ"ע הל"א:

ים ב טוש"ע יו"ל

נוסחת הבבלי

(א) הגע עלמך וששירות לאסו היום ממש) כו': (ב) נמכרין בדמיהן ונופלין (ב) . ללשכת בדק הבית: (ג) דר׳ לנטפנו פרק הפינו. (ג) דר אושעיא (זיני) דינר כו' הוו מלעיזין כו' דל"ל למינסב והוא כו' דדמך אשכחיה דהוה יהיב מן דליה לאחרמין כו' אר"י אשרי משכיל אל דל אשרי נותן כו' זה המשתכל בלדקה כו׳ נסיב יהיב ליה במתנה א״ר חייא בר אבא כו' למימר רשותא גבן כו': (ד) טומיתא תיזיל וחיכול קופר אכל קופר ומית כו' זכה עמי א"ל כו' עינים דלא חמין לך יסתמון כו׳ סליק ר"ע לבקרו ליה א"ל כו' אורחין לא סליק לגביה לרמשא כו׳ חמי תיפיים מן דחמא ולא מיתחמי אמר ליה כר:

הגהות הגר"א

ויש גורסיו רשותה גבו ועוד חלופי גרסאות ועי ביפ״מ סוף מס׳ פאה:

תורה אור השלם

 בָּכָה יֵעְשֶׂה לַשׁוֹר
 הָאֶחָר אוֹ לְאַיִל הָאֶחָר או לשה בכבשים או 2. לא תַסִיג גָבוּל רֵעֵך 2. לא תַּשְּׁר נְּבְלּוּ רְאשׁנִּים בְּעָרֶץ אֲשֶׁר תְּנְחַל בָּגָרֶץ אֲשֶׁר זִיְּ אֱלֹהֶיךְ נַתַן לְךְּ לְרְשִׁתָּה:

דברים יט יד דברים יט יד 3 מַהָּן בַּסֵתֶר יִּכְפָּה אָף ושחר בַּחַק חַמָּה עַנָּה:

4. אַשָּׁרֵי מֵשִׂבִּיל אֵל דַּל בְיוֹם רְעָה יְמַלְטֵהוֹ יִיְ:

בין נסכי כגש. שהוא בו שנה לנסכי איל שהוא בו שתי שנה: פ"ל ככה יעשה לשור האחד. כל נסכי שור אחד הו ושור בו יומו הרוי שור ורש"י במנחות פי" דמימורא דלשוו חדריש

בחודם: שם החדש היה כתוב עליהו. וגם שם המשמר שאינו מלוי שיזדמן שיהיו כולם ביום א׳

מכוון אלא להרגה שנים הלבה ד מתני' לשכם חשאים.

שהנותנין בתוכה נותנין בסתר והמתפרנסים ממנה נוטלין בסתר: **(לשכה בדק** הכיח. ללשכה שנותנים בה כל קדשי בדק הבית: גב' הוון פרנסין. היו גבאי לדקה: והוה יהיב **ליה**. לאחרים שהיו העניים מתביישים לחבל מהגבאי: מליזין עליו. מדברין בו ואמרו שאינו לריך ליטול מניין עניוג מדברין בו וחמכו שחינו כריך ניטוד לדקה ועטל: מן דרמך. כשמת בדקו ומלאו שלא נהנה ממה שקיבל אלא היה נותן לאחרים: פום מפליג ופו. היה מחלק לדקה בלילה ומוליכה אלל העיים שלא לביישן: חד זמן. פעם אחת פגע בו שר של רוחות וא"ל לא כן למדמנו רבינו לא תסיג גבול כעך ולילה גבול של רוחות לילך ואין לבני גבול רעך ולילה גבול של רוחות לילך ואין לבני מדם לאח אז: מחן בסחר יפפה אף. ויניאחו זו כדי ליתן לדקה בסתר ראוי הוא שיסתיר עלמו זו כדי ליתן לדקה בסתר ראוי הוא שיסתיר עלמו מפניו: זהוה. הרוח מתיירא מתנו שלא יכפהו זברת מלפניו: זהו שמסתכל במלום. הלדקה היאך כשחקבל ירושק: ה"א א"ל יהא לך במחנה אר"ח כשחקבל ירושק: ה"א א"ל יהא לך במחנה אר"ח יחשה או כדי הוא לך במחנה כי היא חוש אלי יכאתן העני לפרוע לו כשיראה שלא נפלה לו היי חושה או כדי שלא יהיה לעני כגול לפי דעתו: שהיו נחנמין להם מר"ח של יודים כי ומל להם לה מר"ח שלא אוני בדי נחנין להם מר"ח עד יודי בהיו מתקבלין אחי דשחן גבן. שהיו נחנין להם מר"ח עד יודי בר הוא אללנו שהיו נחנין להם בימים אלו די פרכחון לכל השנה כך הוא אללנו שהיו נחנים מראה פי צוה פירושים דחוקים: זכה כדל והיפה מראה פי צוה פירושים דחוקים: זכה נ"ל והיפה מראה פי' בזה פירושים דחוקים: זכה עמי. עשה עמי לדקה ותן לי תרנגולה חדה: אר כא לך טימופא וויל ובין קופר. והיפ הא לך מימופא וויל ובין קופר. והיפ הא לך מימופא וויל ובין קופר. והיפ הא לך לכרוגו של נחמים. שאילו נתן לו בשר תרנגולת שהיה רגיל בו היה חי: א"ל מיחור. כשיחור יתן שהיה רגיל בו היה חי: א"ל מיחור. כשיחור יתן לו לאכול: אמר. לנגד המת עיניו שראו אותו ילא קבלוהו יהיו סתומין: ידים. דלא פשטו עלמן סגי נהור והיה דגינ נחבור עם רבי הושנים בכב יום: חד ומן וכו'. פעם אחת היה לו לר"ה ארחים ולא קרא לסגי נהור שיאכל עמו: ברמשא. לערב: א"ל. ר"ה לא יכעום אדוני עלי שלא זמנמיך שתאכל עמי היום לפי שהיו אורחין אללי ואמרחי שלא לואל בכבודך שיבישוך הלכך לא אכלמי עמך יום הה: א"ל אחם פייסת. למי שנהאה ואינו רואה יום הה: א"ל אחם פייסת. למי שנהאה ואינו רואה יום הוה. א ל משם פיישב לנוי שנלחה וחילו רוחה אותו שרואה ואינו נלאה והוא הקב"ה יקבל פייסך ותפלמך: א"ל. מנ"ל הא לברך כן: מ**ראב"י.** מעובדא דראב"י: דראב"י. נכנס סגי נהור לעירו ישב ראב"י למטה ממנו שיאמרו הבריות לעירו ישב ראב"י למטה ממנו שיאמרו הבריות

אילו לא היה סגי נהור זה גברא רבא לא הוה ראב"י יושב למטה ממנו ועשו לו פרנסה ולדקה

יקרה: אמר להון. הסגי נהור מהו זה שנותנין לי כל כך: ולני עלוי. והתפלל סגי נהור זה על

בבתי כנסיות שבלוד: כמה ממון שיקעו אבותי בכאן. שהם בנו בתי כנסיות אלה משלהם: כמה נפשות שיקעו בבנין הזה. וכי לא היו בני אדם

שיעסקו בתורה והיה ראוי להוליא ממון זה עליהם לפרנסתם ונרחה שהיה ידוע לר' הושעיה שהיו עניים בני תורה בזמן ההוא שביטלו תורתם מדוחק הפרנסה והיה ראוי לאבותיו של ר' חמא לפרנסם

ולא יקפידו על הציור של בנין בהכ"נ: עבד. אלו

האי תפלה: דלמא. מעשה: הוון מטיילין.

לכך נחלוק בין נסכי עגל לנסכי שור ת"ל ככה יעשה לשור האחד מגיד שלא חלק בין נסכי עגל לנסכי שור או לאיל למה נאמר שהיה בדין אם מצאנו שחלק בין נסכי בן שנה לנסכי נ שנתיים לכך נחלוק בין נסכי שנתיים לנסכי שלי ת"ל יאו לאיל האחד או לשה בכבשים למה נאמר שהיה בדין אם מצאנו שחלק בין ניסכי כבש לנסכי איל לכך נחלוק בין נסכי כשבה לנסכי רחל ת"ל או לשה בכבשים או בעזים למה נאמר שהיה בדין אם מצאנו שחלק בין ניסכי כבש לנסכי איל לכך נחלוק בין נסכי גדי לנסכי תיש ת"ל או בעוים הקיש קטן שבעזים לגדול שבתישים מה זה בשלשת הקיש קטן שבערם אווי כב. . ב בהיום כתוב כו': לוגין אף זה בשלשת לוגין: ושם היום כתוב כו': (א) הגע בעצמך שזייג אותו היום שם משמר היה כתוב עליו הגע בעצמך שזייג אותו המשמר שם היום שם שבת שם חודש היה כתוב עליהן אפילו רוצה לזייג אין מצוי לזייג:

הלכה ד מתני שתי לשכות היו במקדש אחת לשכת חשאין ואחת

שכת הכלים לשכת חשאין יראי חטא נותנין . לתוכה בחשאי ועניים בני מובים מתפרנסין מתוכה לשכת הכלים כל מי שהוא מתנדב כלי בחשאי זורקו לתוכה ואחת לשלשים יום הגזברין פותחין אותה וכל כלי שמצאו בו צורך לבדק הבית מניחין אותו והשאר (ב) נמכרין ודמיהן נופלין (ללשכת) לברק הבית: גמ' ר'⁶) יעקב בר אידי ור' יצחק בר נחמן הוון פרנסים והוון יהבין לר' חמא אבוי (ג) דר' יהושעיה דינר והוא יהיב ליה לחורנין רבי זכריה חתניה דר' לוי היו הכל מליזין עליו אמרין דלא צריך והוא נסב מן דדמך בדקין ואשכחין דהוה מפליג ליה לחורנין רבי חינגא בר פפא הוה מפליג מצוה בליליא חד זמן פגע ביה רבהון דרוחייא א"ל לא כן אלפן ר' ²לא תסיג גבול רעך א"ל ולא כן כתיב נמתן בסתר יכפה אף והוה מסתפי מיניה וערק מן קומוי אמר³ רבי יונה אשרי נותן לדל אין כתיב כאן אלא יאשרי משכיל אל דל זה שהוא מסתכל במצוה היאך לעשותה כיצד היה רבי (יוחנן) יונה עושה כשהיה רואה עני בן מובים שירד מנכסיו היה אומר לו בני בשביל ששמעתי שנפלה לך ירושה ממקום אחר מול ואת פורע מן דהוה נסיב הוה א"ל מתנה היא לך חייא בָר אדא אית הוה סבין ביומינון מאן דהוה היב להון מבין ריש שתא לצומא רבא הוון נסבין מן בתר כן לא הוון נסבין אמרין ואודשתן גבן . נחמיה^{ם,} איש שיחין פגע בו ירושלמי א' א"ל זכה עמי חדא תרנגולתא א"ל הא לך (ד)מומיתיה דקופד וזבין קופד ואכיל ומית והיה צווח ואמר בואו וספדו להרוגו של נחמיה נחום? איש גם זו היה מוליך דורון לבית חמיו פגע בו מוכה שחין א' א"ל זכה עמי ממה דאית גבך אָמר ליה מיחזור חזר ואשכחיה מית והוה אמר לקיבליה עינייא דחמינך ולא [®]יםבון לך יסתמיִין ידיה דלָא פשמו מיתן לך יתקמעון יקבעון רגלייא דלא רהמן למיתן לך יתברון ומטתיה כן סליק לגביה ר' עקיבא אמר ליה אי לי שאני רואה אותך בכך אמר ליה אי לי שאין אני רואה אותך בכך אמר ליה מה את מקללני אמר ליה

אותך בכך אמר ליה מה את שקלעי אשו ליח ומ יקסידו על המיד של כמן מסכיל. עכה של ומה את מבעם ביסורין רבי הושעיה רבה הוה רביה דבריה חד סגי נהורא והוה יליף אכול עימיה בכל יום חד זמן הוה ליה אורחין ולא מפא מיכול עימיה ברמשא סליק לגביה א"ל לא יכעום מרי עלי בגין דהוה לי אורחין יומא דין דאמרית דלא ליבווי ביקרא דמרי יומא דין בגין כן לא אכלית עם מרי יומא דין דאמרית דלא ליבווי ביקרא דמרי יומא דין בגין כן לא מתחמיים יקבל פיוסך א"ל הדא א"ל אתה פייסתה למאן דמתחמיו ולא חמי דין דחמי ולא מתחמיים יקבל פיוסך א"ל הדא היא אול אתה פייסתה למאן דמתחמיו מוד מיד מיד ברביוי ידרש להבתוב ומד לוה ב"א בי א א הונה של הוה לשא המונה הא המינה הא המינה הא מתחמים יקבל פיוסך א"ל הרא מנא לך א"ל מר"א בן יעקב רר"א בן יעקב עאל חד דסגי נהורא לקרתיה יתב ליה ר"א בן יעקב לרע מיניה דיימרון דאילולי דהוה בר נשא רבא לא יתב ליה ר"א בן יעקב לרע מיניה עבדין ליה פרנסה דאיקר אמר לון מהו הכין אמרון ליה ר"א בן יעקב יתב לרע מינך וצלוי

ריבב"ן חדרים. חשאים שעניים בני טובים מתפרנסין ממנה בחשאי בלנעא שלא יתביישו : כלי שמאאו בו אורך

כותה בנכט שמי תבייתו. כד שתמו כל חלק בדק הכים מניחין אותו לבדיה: ירושלמי חני קדשי מובח מיציאין את הראוי להן מקדשי בדק הבית [ואין קדשי בה"ב] מוליאין את הראוי להן מקדשי מובח. והתנינן כלי שמצאו בו צורך להן מקדשי מובח. והתנינן כלי שמצאו בו צורך לבדק הבית מניחין אותו והשאר נמכרין ודמיהן נבדק הבית מניחין חותו והשחר נמכרין דמיהן נופלין ללשכת בדק הבית ס"ד אחתן שהקדישו לקדשי מזבח הקדישו וקתני ודמיהן נופלין ללשכת בד"ה" כלומר בשעה שהקדישו עיקר קדושתן לב"ה:

כנותר בשנה שהקדישו עיקר קדושתן נכ"ה.
תקלין חדתין
הכתוב כו' דכבש עשרון א' ואיל ב' עשרונים:
מ"ל ככה יעשה לשור האחד. דבין גדול בין קטן
הוסרי שון א'י מהכא דשור בן יומו קרוי שור כדכתיב
שור או כשב או עו כי יולד: או לאיל להה לאחר.
הוא כשב בן שמים הוא איל: לבן שלש. שיהיה סכריו
יותר: מ"ל או לאיל. מריבוית אשמועיקו, א"י
עתם שקרוי איל הכל אחד בן שמים ובן ג": או
לובח לכבש האחד: ככשה. נקבה דכבשים: רחלה
נקבה דעודם: מ"ל או גו'. מריבויא א בעוים:
מקבה דעודם: מ"ל או גו'. מריבויא! נקבה דעולם: מ"ד מו גור. מריבוית: מו בעולם.

סיש. זקן: בג' לוגין. הוא רביעית ההין שההין

סיש. זקן: בג' לוגין. הוא רביעית ההין שההין

"ב לוג וכ"ד הסוגיא בבבלי (מנוסת א ז זב א):

הגע עצמך כו'. אתמניתין מהדר כלומר מה בכך

שהיה כתוב עליו שם היום יכול הרמאי להמתין

בשיה החלתה שיגיע יום זה הכתוב בחומם: שם

בשביע השתים שיגיע יום זה הכתוב בחומם: משמר. ומשני שהיה כתוב שם המשמר ובשבוע האחרת משמר אחר ולא יהיה יכול לרמאות: ופריך הרי יכול להמתין עד שיחזור חלילה זה המשמר וזה היום: להמחין עד שיחזור חנינה זה המשנת וזה החט. ונמצי שם יום ושבם וחדב לחוב. שלא שיך שימחין זמן הרבה עד שיארע כך: מחבר' לשלם חשאים. על שם שנחנין למוכה בסתר והתחפרנקים ממוה עולים בסתר: ללשכם ב"ד"ה. ללשכה שנחנין ביותנין בהרבר בל דד"ה. ללאחרניו. מסני שהיו מתביישים נוטנים בסתר: (נשסם בד"ה. (נשסה שוחנין בחוכה כל בד"ה: גב"ל לאוחרנין, מפני שהיו מתכיישים לקבל מיד הגבאי ונתן להם מה שלקת שהוא לא היה לדיך: מעניין: לשון לעז: מפליג. ממה שהיה נוטל: מאוה. לדקה: בלילא. משום מתן בסתר שלא לבייש המקבלים וכמ"ש עב דלא יהביה כו': לא ססיג. ובלילה זמן הרוחות ואמרו אל לא מ"ח יחדי בלילה: ובנינה זמן הרוחות וחמרו חני ימידי בנינה: מסן בסחר. זה כל כוונתי בהליכתי בלילה ושלחי מעוה אינן ניחוקין ובפרט שכופה אף: שהוא מססכל כמלוה. בהשל וחכמה שלא יהיה בה איה פחימות: שנפלה לך ירושה ממקום אחר. דכחיב בית והון נחלת אבות. וכשנפסק זה כגון זה שירד מנכסיו ירושתו מתקום אחר להחפרנת מאחרים המשפיעים לוה מתקום אחר להחפרנת מאחרים המשפיעים לוה מתקום חחר ההחפרנם מתחרים התשפיים כזה כלבותיו שהשפיעו לו: עו ואחד בשבת וקחל ז: כי אחלו עניא אקדים ליה ריפתא כי המל עניא אקדים ליה ריפתא כי המל עניא אקדים ליה ריפתא כי הדיקדים ליה אחור בעולם כי בדיקדים לה מל בל בל בל בנו את בן בנו ואתרו במ"ר הקב"ה עושה סולנות מורים אה ומעשיר אה ו"ש ואחר פורע בזימנא אחריתי: מן דהוה נסיב כו: מדי אלא ישבור כששונו שהוא בע"ח ואלטער כמ"ש כדי שלא ישבור כששונו שהוא בע"ח ואלטער כמ"ש כל שכתו שבות כפסוקר שהוא פב מי לפני מינו ב בריש ע"ז בע"ח עלב כו': אים הוי סבין ביומינו. בימינו היו זקנים: מבין ריש שפא כו'. דגירסת הירושלי כל מזוניתו של אדם קלובין מר״ה ועד יוה״כ. היה דעתם בזה שמר״ה ועד יוה״כ הוא קלבת מזונם לכל השנה ולכן עד יוה״כ היו נוטלין שעדיין לא נקלב להם במרום ורשות בידם ליטול משא״כ אחר יו״כ שכבר נקלב להם פרנסתם על כל השנה מהסיבה שהיה בידם ולא היו רוצים ליטול וזהו דשתא גבן של כל השנה אללנו כבר: ז**רה עמי**. עשה עמי של כנ השנה המנטו כבר: זכה עמי. עשה עתי לדקה והוא כמ"ש יותר ממה שבעל הבית עושה עם העני העני עושה עם בעל הבית שנאמר ושם האים אשר עשימי זהי: הא לך. מעבע זו וקנה לך חילופה בשר: ואכל. בשר שור ומת: להרוגו של נחמים. שאילו נתן לו בשר תרנגולת כהרגלו היה חי: נחום איש גם זו. מוגיא זו אימתרא בבצלי במסן תענית חים גם זו. סוגים זו הימתרם בכבני בחסף מענית (כא 6) וכאן יותר מדוקדקתו. גם זו. שהיה אומר על כ"ד גם זו לטובה: דורון, בבבלי מפוכש משא ג' חמורים מאכל ומשתה ומגדים: מוכה שחין א'. שהיה נראה לעין חולה גדול וחלש: זכר עמי. לא אמר כמוכרת אוה מאד אלא שחובה עמי במימיקר לי ולא הפליג בקשמו כההיא אחמיא לקמיה דבנימין הדורה א"א ברי כה מועולים בחברת מומה שבראל הלדיק וא"ל הרי הם מוטלים בסכנת מיתה שבודאי היה מודרו לימן תכף ועתה חשב בחזירתו ימן לו ומשום כבוד ממיו היה אך לדרכו וו"ש לבית חמיו: אשכחיה. בחזירתו דמית: קאים כו'. עמד לנגדו: